

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea cererii de recurs depusă de Zinaida Breguța,
reprezentată de avocata Cristina Lungu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Pleșcan Alina împotriva Zinaidei Breguța, privind încasarea prejudiciului
moral cauzat prin contravenție și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 23 martie 2023 a Curții de Apel Bălți,

(*Dosarul nr. 2ra-1268/23*
NR. PIGD 2-22031244-01-2ra-08092023)

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023. Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.432 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, în vigoare din 01 septembrie 2023).

Instanța de fond: Judecătoria Edineț, sediul Central, jud. Gh. Bîrsan
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți, jud. S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă

17 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea de recurs depusă de Zinaida Breguța, reprezentată de avocata Cristina Lungu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Oxana Parfeni, *Președinte*,

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 03 martie 2022, Pleșcan Alina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Zinaidei Breguța, privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și a cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii a indicat că, la 23 mai 2020, aproximativ pe la ora 13:00, pârâta Zinaida Breguța, întâlnind-o în stradă, a acostat-o jignitor și a numit-o cu cuvinte necenzurate, astfel înjosindu-i onoarea și demnitatea. La aceeași dată, a depus plângere.

3. Zinaida Breguța a fost recunoscută, prin procesul-verbal cu privire la contravenție, vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. ***** din Codul contravențional, huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice.

4. Așadar, prin fapta comisă de pârâtă, reclamantei i-au fost aduse atingeri asupra drepturilor nepatrimoniale ale acesteia, în situația în care cuvintele necenzurate ale pârâtei i-au fost adresate anume ei, astfel fiind dovedit faptul că ultima a suferit consecințe negative pe plan moral.

5. În opinia reclamantei, pârâta a depășit în mod abuziv limita libertății de exprimare și a acționat cu rea-credință fără un substrat factologic.

6. Reclamanta a susținut că, a suportat suferințe psihice, emoții negative generate de starea neplăcută în aspect psihologic, cum ar fi: tulburarea bunăstării psihice, a echilibrului sufletesc, umilința, iritarea, furia, starea de disconfort etc. Prin tratamentul ilicit al pârâtei, i-au fost provocate sentimente de inferioritate, de natură să o umilească și înjosească. Ca urmare a acțiunilor ilegale ale pârâtei i-au fost adresate cuvinte necenzurate, care în mod indispensabil i-au adus disconfort psihic, stare de stres și umilință.

7. Mai mult ca atât, un astfel de comportament al pârâtei nu este unic. De o perioadă de timp, Zinaida Breguța o numește nu doar cu cuvinte necenzurate, dar și o defăimează ca lucrător, fiindcă este o persoană cu funcție publică și activează în cadrul primăriei satului.

8. Prin urmare, reclamanta a subliniat că contravenția săvârșită de Zinaida Breguța atentează nu doar asupra relațiilor sociale cu privire la integritatea corporală, sănătatea, dar și asupra libertății psihice (morală) a acesteia ca persoană. Or, Zinaida Breguța a încălcat într-un mod demonstrativ regulile sociale și morale de conviețuire, care s-au manifestat prin comportare

batjocoritoare față de reclamantă, prin înjosirea onoarei și demnității sale ca persoană.

9. În această ordine de idei, reclamanta a susținut că prejudiciul moral cauzat prin contravenție de către Zinaida Breguța nu poate fi mai mic de 30000 de lei, deoarece această despăgubire bănească ar fi una care ar putea acoperi suferințele morale suportate de către dânsa

10. Reclamanta solicită încasarea de la Zinaida Breguța în beneficiul său a sumei de 30 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin contravenție și a cheltuielilor legate de asistența juridică în mărime de 1000 de lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

11. Prin hotărârea din 26 septembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Alina Pleșcan. S-a încasat de la Zinaida Breguța în beneficiul Alinei Pleșcan prejudiciul moral în sumă de 5000 de lei și cheltuieli de judecată în sumă de 1000 de lei. În rest, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Alina Pleșcan. S-a încasat de la Zinaida Breguța în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 100 de lei. (f.d. 33, 39-47).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

12. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 24 octombrie 2022, Zinaida Breguța, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, a depus cerere de apel nemotivată, ulterior, la 23 decembrie 2022, a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 26 septembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d. 36-37, 53-60).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

13. Prin decizia din 23 martie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea de apel depusă de Zinaida Breguța și s-a menținut hotărârea din 26 septembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

14. În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, *****, ora *****, între Alina Pleșcan și Zinaida Breguța, ambele locuitoare a sat. *****, a avut loc un conflict.

15. Reieșind din aceste împrejurări, tot la *****, Alina Pleșcan s-a adresat cu plângere în adresa șefului IP Edineț, prin care a solicitat de a fi luate măsuri cu vecina sa Zinaida Breguța, care la data respectivă, aproximativ la orele *****, în stradă a insultat-o prin vorbe urâte, înjosindu-i astfel onoarea și demnitatea (f.d.9).

16. Prin ordonanța agentului constator din ***** a fost intentată o cauză contravențională în baza art. ***** din Codul contravențional, pe faptul că la

*****, aproximativ la orele *****, pe o stradă a satului *****, în timpul unui conflict, Breguța Zinaida a numit-o cu cuvinte necenzurate pe Alina Pleșcan, pe care a acostat-o jignitor (f.d.7), iar ultima a fost recunoscută în calitate de victimă pe marginea cauzei contravenționale, (f.d.14).

17. Ulterior, prin ordonanța agentului constator din 26 mai 2020, Zinaida Breguța a fost recunoscută în calitate de contravenient pe cauza contravențională (f.d.12), și tot la 26 mai 2020 în privința lui Zinaida Breguța a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. *****, pe faptul că la data de 23 mai 2020, aproximativ la ora *****, în sat. *****, în timpul unui conflict, a acostat-o jignitor pe Pleșcan Alina, numind-o cu cuvinte necenzurate, acțiunile acesteia fiind încadrate de către agentul constator în baza prevederilor art. ***** din Codul contravențional, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de *****.

18. Prin urmare, instanța de apel a considerat că instanța de fond just a reținut ca fiind demonstrat prin probe certe și incontestabile faptul că, la *****, aproximativ la ora *****, în sat. *****, Zinaida Breguța a înjurat-o cu cuvinte necenzurate pe Alina Pleșcan, pentru ce a fost atrasă la răspundere contravențională și sancționată cu amendă pentru fapta comisă. Or, situația respectivă a fost constatată printr-o decizie irevocabilă a agentului constator, respectiv fiindu-i aplicabilă autoritatea lucrului judecat.

19. Instanța de apel a menționat că, în speță, a fost dovedită fapta ilegală săvârșită de către Zinaida Breguța în coraport cu reclamanta Alina Pleșcan, prevăzută de art. ***** din Codul contravențional, or, Zinaida Breguța cu vinovăție a acționat față de Pleșcan Alina, căreia la data de *****, prin adresarea cuvintelor necenzurate a atentat la valorile nepatrimoniale.

20. Drept urmare, instanța de apel a stabilit că instanța de fond corect a concluzionat despre necesitatea compensării prejudiciului moral cauzat intimitei Alina Pleșcan, victimă a contravenției, de către apelanta Zinaida Breguța, persoana care a fost recunoscută vinovată de comiterea acestei contravenții.

21. Instanța de apel a constatat justă soluția instanței de fond de a încasa din contul pârâtei Breguța Zinaida prejudiciul moral în mărime de 5000 de lei în beneficiul lui Pleșcan Alina, care este un quantum rezonabil al despăgubirii bănești pentru prejudiciul moral cauzat, acesta fiind unul ce corespunde situației în care s-a produs fapta și consecințelor acestei fapte, reprezentând o despăgubire suficientă și readucând echilibrul între fapta comisă și drepturile reclamantei, în calitate de victimă, încălcate de pârâtă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

22. La 29 martie 2023, Zinaida Breguța, reprezentată de avocata Cristina Lungu, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 23 martie 2023 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 26 septembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de apel și a

hotărârii instanței de apel, cu emiterea unei decizii de respingere a cererii de chemare în judecată.

SOLICITAREA RECURENTULUI

23. În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept anterior expuse, recurenta a invocat că instanța de fond, cât și instanța de apel au emis acte de dispoziție nemotivate, nu au fost luate în considerație toate circumstanțele importante ale cauzei și a fost aplicată eronat analogia legii.

24. La 31 octombrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului copia cererii de recurs depusă de Zinaida Breguța, reprezentată de avocata Cristina Lungu, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, extrasul din poșta electronică, anexate la materialele dosarului.

25. Prin referința din 27 decembrie 2023, Alina Pleșcan, reprezentată de avocata Gabriela Moldovan, a solicitat respingerea cererii de recurs depusă de Zinaida Breguța, reprezentată de avocata Cristina Lungu,.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

26. Art. 434 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„ (1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

27. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 1 septembrie 2023.

28. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Recursul declarat de către Zinaida Breguța, reprezentată de avocata Cristina Lungu, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

29. În conformitate cu art.432 din Codul de procedură civilă:

„ (1) Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.”

30. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului):

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).”

31. Art.440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„ (1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

32. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că cererea de recurs depusă de Zinaida Breguța, reprezentată de avocata Cristina Lungu, la 29 martie 2023, este în

termen, fiindcă decizia din 23 martie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost expediată ulterior depunerii cererii de recurs.

33. La caz, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 alin.(2)-(4) din Codul de procedură civilă în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului (29 august 2023).

34. Verificând motivele de casare, invocate în recursul declarat de Zinaida Breguța, reprezentată de avocata Cristina Lungu, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acesta nu cade sub incidența temeiurilor prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

36. Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Zinaida Breguța, reprezentată de avocata Cristina Lungu, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului presupune nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

39. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau

aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

40. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a aprecia recursul declarat de Zinaida Breguța, reprezentată de avocata Cristina Lungu, ca fiind inadmisibil.

41. Din aceste motive, în conformitate cu art. 431 alin.(1) și (2), art.433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Zinaida Breguța, reprezentată de avocata Cristina Lungu, împotriva deciziei din 23 martie 2023 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Muntean